valitsus püüdis suuremate Balti linnade tulunduslikku tõusengut ja siseolude tervendamist igapidi soodustada ja astus tülide lahendamisel sageli linnade kaitseks vahele. Viimaseks otstarbeks määrasid kindralkubernerid näit. erikomisjonid ametisse (Tartus kõnesoleval ajajärgul a. 1642, 1644, 1647) ja käisid ise kohtadel asju uurimas. Nii viibis Gabriel Oxenstierna a. 1646 ja 1647 — kahel aastal järgemööda — Tartus. 1646. a. külaskäigul oli kindralkuberner tähendanud, ta tahtvat kaasa aidata mitte Tartu linna privileegiumide vähendamisele, vaid nende suurendamisele. Ja need sõnad ei olnud mitte ainult lihtne viisakuseavaldus.

Kristina privileegium. Linna põhikord selle järgi. Raad. Kohalikkude kohtute, ülemkonsistooriumi ja asevalitseja võimupüüete vastu katsus Tartu end võimalikult hästi kindlustada oma privileegiumide müüride taga ja ei kartnud seepärast kulusid ega vaeva, kui aga mingid väljavaated leidusid nende kinnitamiseks või isegi laiendamiseks. Gustav Adolfi matuse pidustusteks Stokholmi läkitatud saatkonnal õnnestus a. 1634 parajasti pealinnas viibiva kindralkuberneri Skytte tähtsal toetusel saavutada kõigi seniste linnaprivileegiumide kinnitamine kuninganna Kristina täiseaks saamiseni. Samal ajal anti Tartu õuekohtule ja ülemkonsistooriumile käsk ainult neid linna asjusse puutuvaid kaebusi harutusele võtta, mis neile edasi antakse reeglipärase apellatsiooni teel linnamagistraadi otsuste peale. Et mainitud võimude segamised linna asjusse siiski ei tahtnud lõppeda, tekkis rael 1643. aastal kavatsus uut saatkonda Rootsi läkitada, kuid gildid ei tahtnud seekord asja heaks mingisuguseid materiaalseid ohvreid tuua. Lõpuks saatis raad oma riisikol bürgermeistri Joachim Warnecke Stokholmi.

Stefan Bathory sekretäri Paul Warnecke pojas Joachim Warneckes esineb meile üks huvitavamaist ja ilmekamaist kujudest Tartu linna ajaloos. Ta oli esiti kooliõpetajaks, siis a. 1632 peale ülikooli matemaatikaprofessoriks ja samal ajal ülikooli sekretäriks. 1638. a. Tartu linna bürgermeistriks saanud, loobus Warnecke õppetegevusest ja andus harukordse energiaga linna sise-elu korraldamisele, näidates sel alal üles suuri politilisi ja diplomaatilisi võimeid. Kui raad ühemeelselt otsustas Warnecket Rootsimaale saata, ei avaldanud viimane alguses kaua oma nõusolekut: ta kartis sel juhul, kui reis kõige paremini ei peaks õnnestuma, saada gildide ägedate kallalekippumiste märgilauaks. Lõpuks andis ta siiski järele ja asus 15. VIII. 1645. a. teele Stokholmi, kus ta ligi poolteist aastat viibis: ta jõudis alles jaanuaris a. 1647 Tartu tagasi. Et gildid selleks reisiks raha ei annud, laenas raad 200 riigitaalrit, millest aga kõigi kulude katteks kaugeltki ei jätkunud. Puuduva summa pidi Warnecke omast taskust juurde maksma. Tal õnnestus Rootsi keskvalitsuselt välja kaubelda hoopis uus ja õieti üksikasjaline privileegium, mis siitpeale paari aastasaja jooksul moodustab Tartu linna omavalitsusliku korralduse alusmüüri.

20. VIII. 1646. a. kuninganna Kristina poolt allakirjutatud *Corpus privilegiorum* koostub sissejuhatusest ja 42 paragrahvist. Arvestades Tartu rae ja kodanikkude „äraproovitud andumust, truudust ja otsekohesust Meie ja Rootsi riigi vastu", võtab kuninganna Kristina Tartu palved „armulikult kuulda", „kinnitab, kindlustab ja parandab" eelmiste valitsejate: Stefan Bathory, Sigismund III, Karl IX ja Gustav II Adolfi antud või kinnitatud „vanad, endised privileegiumid, vabadused ning õigused" ja laseb nad üheks korpuseks kokku liita. Peaaegu kõik küsimused, mis sinnamaani põhjust andsid tülideks Tartu linna ja riigiasutiste vahel, lahendab 1646. a. privileegium linna kasuks. Linnale kindlustatakse Riia õigus, mille alusel raad linna, alevi ja maal asuva linnaterritooriumi piirides uurib